

ídnaður

Ídnaður ella handverk?

Landsstýrið avger, hvør sleppur undan avgjöldum

Ofta er torført at skilja millum ídnað og handverk, men er talan um framleiðslu, avger landsstýrið, um eitt virki kann fáa tollsømdir.

Fyri at stimbra og menna færoyska framleiðslu kann landsstýrið lata virki ella fyritekur sleppa undan avgjöldum fyri rávørur, sum verða innfluttar.

Landsstýrið kann í hvørjum einstøkum føri avgera, um eitt virki ella ein fyriteka kann fáa ráveruna innflutta uttan avgjöld. Við avgjöld skilja vit toll og innflutningsgjald. Treytin fyri at sleppa undan avgjöldum er tann, at talan er um veruliga framleiðslu og ikki um sølu av óvirkaðum vörum.

— Í prinsippinum sleppa allar tær fyritekur, sum framleiða

eina vøru, undan avgjöldum, sigur Jákup Lindenskov.

Uppá fyrispurning um hvat landsstýrið heldur um støðuna hjá smærri handverkarafyrirtekum, sigur Jákup Lindenskov, at tað ofta er trupult at avgera, um verulig framleiðsla fer fram her. Vit spurdu nú landsstýrismannin, hvussu hann metir støðuna hjá einum møbilverkstaði, ið má innflyta alt tilfarið til at umvæla møblarnar við. Til hetta sigur hann, at verður tilfarið ikki selt óvirkað, men istaðin brúkt til at umvæla møblarnar við, so er í hesum føri talan um eina fram-

leiðslu og kann landsstýrið tí í slíkum føri avgera, um vøran skal sleppa undan avgjöldum.

Fær ikki tollsømdir

Blaðið hevur eisini spurt seg fyri hjá einum møbilverkstaði í býnum. Har fáa vit at vita, at viðkomandi verkstaður, sum umvælir møblar, hevur havt eina umsókn liggjandi hjá landsstýrinum um at fáa tollsømdir. Í umsóknini verður biðið um at sleppa undan avgjöldum uppá tilfar til at framleiða gamlar møblar til nýggjar. Svárið, ið viðkomandi fyriteka fekk, var, at tað er fullkomiliga ógjørligt at fáa tollsømdir, tí talan er ikki um framleiðslu.

Ofta er trupult at avgera um talan er um ídnað ella handverk.

Almennur stuðul til ídnað

Fyri at skapa møguleikar fyri einum ídnað í Føroyum roynir tað almenna at stuðla ídnaðarætlanir figgjarliga. Hesin stuðul hevur m.a. verið veittur gjøgnum fleiri grunnar, eitt nú Menningargrunnin og Ídnaðargrunnin.

Ídnaðargrunnurin

Føroya Ídnaðargrunnurin hevur 7 ár á baki. Í lótingslóg frá 1970 um »Føroya Ídnaðargrunn« stendur m.a.:

»Stovnaður verður lángrunnur við tí endamáli at veita lán til

ídnaðar- og handverkarafyrirtekur við tí í hyggju at veita stuðul í umskipanini til broytt marknaðarviðurskipti ella stovnan, viðskan ella fremjan av skynsamari umlegging av framleiðsluni.«

Um lánmøguleikarnar verður sagt soleiðis:

»Lánini, sum grunnurin veitir, mugu ikki vera hægri enn 90% av stovnskostnaðinum í samband við fremjan av ætlanini, ið liggur fyri, við frádrátti av teimum lánnum, sum eru tikin til tað sama og sum hava pant frammanfyri.«

Lán kunnu veitast upp til 20 ár. Lán til útvegan av maskinum og virkisgögnum kunnu tó bert veitast upp til 10 ár. Lán kunnu ikki veitast til útvegan av rakstrarpeningi. Í nevndini fyri ídnaðargrunnin eru 5 limir, sum landsstýrið velur.

Menningargrunnurin

Lótingslógin um Menningargrunnin stavar frá 1973. »Menningargrunnurin Ídnaðarins« hevur til endamáls at veita hjálp til fremjan av atgerðum, ið kunnu skapa bata fyri ídnað, handverk og tænastryritøkum, eitt nú:

- 1) veitan av uppbyggingarkreditti,
- 2) veitan av útflutningskreditti ella útflutningsveðhaldi,
- 3) veitan av rentustudningi,
- 4) veitan av studningi til upplæring, gransking og vørumenn-ing,
- 5) veitan av hjálp til marknaðarkanningar, útflutningsstudning o.l.,
- 6) veitan av hjálp til mennan á serligum støðum,
- 7) veitan av lán og/ella studningi til iskoytisiløgu, figgjan og rakstur av nýstovnaðum virkjum og umskipan av verandi til broyttan marknað o.t.

Í nevndini fyri menningargrunnin sita 3 limir, sum verða valdir av lótinginum fyri 3 ár í senn.

Lán til smærri ídnaðarvirkir

Í fjør kom ein nýggj lótingslóg í gildi um »veðhald fyri lánnum til smærri ídnaðarvirkir.«

Gjøgnum hesa lóg er landsstýrinum heimilað landskassans vegna í figgjarárunum 1976/77 og 1977/78 at veðhalda fyri lánnum upp til 1 mill. kr. hvørt figgjarárið til smærri ídnaðarvirkir.

Lánini kunnu nýtast til stovnan av nýggjum virkjum, viðskan og nútímansgerð av gømlum o.t.

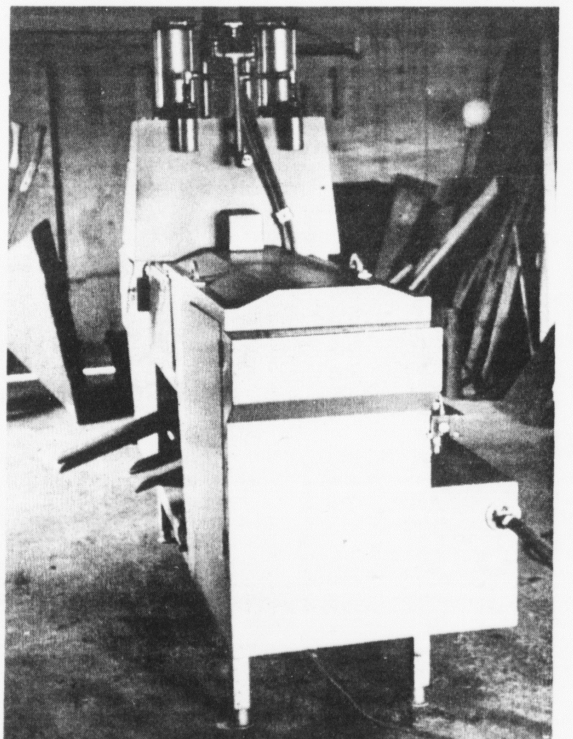
Lánini mugu ikki fara upp um 70% av tí virði, sum nýggju iløgurnar hava eftir metan og skulu verða tryggjað við panti innanfyri 70% av tí virði, pantsettu lutirnir hava.

»Vónavirkið« framleiðir trol

Vestmanna Skipasmiðja

Stuðul fæst úr fleiri grunnum til ídnaðarendamál.